

[Smørum.]

laan. Den væsentligste af disse betyder en yderligere Udvidelse af Adgangen til at opnaa Støtte efter Loven. Det foreslaas, at den Betingelse, at Ejeren skal have erhvervet sin Ejendom før 1. Januar 1933, ændres saaledes, at Grænsen sættes til 1. Oktober 1935. Det maa vistnok indrømmes, at der kan være Tilfælde, hvor de paagældende Landbrugere meget vel kan siges at være kommet i Vanskeligheder uden egen Skyld, idet navnlig de mindre Landbrugere, som i mange Tilfælde køber deres Ejendom først og fremmest for at skaffe sig en Arbejdsplads, har været nødt til at betale den Pris, hvortil disse Ejendomme nu engang kunde erhverves paa det paagældende Tidspunkt. Misbrug af denne udvidede Adgang bør naturligvis undgaas, men herimod Hayes antagelig ogsaa tilstrækkelig Sikkerhed i Bestemmelserne i Lovens § 12.

De øvrige Ændringer skal jeg ikke komme nærmere ind paa, da de, som sagt, er udførligt motiveret af Landbrugsministeren, og der bliver formentlig Lejlighed til yderligere Drøftelse i et Udvalg.

Jeg skal kun til Slut pege paa, at Staten efter min Mening løber en ret stor Risiko ved Anbringelsen af Sikkerhedslaanene helt op til 110 pCt. af Panteværdien, naar det drejer sig om meget store Ejendomme. Tag f. Eks. en Herregaard paa 300 000 Kr.s Panteværdi. Der vil kunne blive Tale om et Laan paa 75 000 Kr., hvoraf de 30 000 Kr. ligger ud over den samlede Værdi af Jord, Bygninger, Besætning og Inventar. Formindskes Besætningen, forsummes Vedligeholdelsen af Bygninger og Inventar, og passes Jorden daarligt, nærer jeg ingen Tvivl om, at Staten i saadanne Tilfælde kan komme ud for ret betydelige Tab.

Jeg vil derfor spørge den højtærede Landbrugsminister, om han ikke mener, der kunde være Grund til at overveje at formindskes Risikoen ved at nedsætte Sikkerhedsgrænsen for disse store Ejendomme f. Eks. til 100 pCt. af Panteværdien, og om det i det hele taget ikke var værd at overveje, om der ikke burde sættes en Grænse for Laanenes Størrelse i det enkelte Tilfælde. Der er vist Tilfælde, hvor der i en enkelt Ejendom kan anbringes et Laan helt op til 200 000 Kr., og da det jo er til lav Rente, er det en betydelig Hjælp, den enkelte Borger faar; da det sikkert ogsaa i mange Tilfælde er forbundet med betydelig Risiko at anbringe disse store Laan i enkelte Ejendomme, finder jeg det værd at over-

veje, om der ikke i det hele taget burde sættes en Grænse, f. Eks. ved 100 000 Kr.

Det af Det frie Folkeparti forelagte Lovforslag tangerer paa enkelte Punkter Regeringens Forslag, men paa de fleste og de væsentligste Punkter gaar Forslaget i stik modsat Retning af, hvad jeg for mit Vedkommende finder rimeligt og rigtigt. Det gælder saaledes Bestemmelsen om at opgive de skattemæssigt opgjorte Værdier som Grundlag for Beregning af Sikkerhedsgrænsen og ligeledes den faktiske Ophævelse af Lovens Bestemmelse om Jordafstaaelse som Betingelse for Ydelse af Saneringslaan til store Ejendomme. Forslaget indeholder adskillige andre Bestemmelser, som jeg ogsaa finder urimelige, men allerede det, jeg har nævnt, er for mig tilstrækkeligt til at sige, at jeg ikke mener, at dette Forslag kan danne Grundlag for en Forhandling. Forhandlinger maa tværtimod, saadan som disse Bestemmelser er formet, anses for temmelig frugtesløse.

Med disse Bemærkninger skal jeg slutte, idet jeg anbefaler det af den højtærede Landbrugsminister fremsatte Lovforslag til Vedtagelse.

Duborg: Regeringens Forslag om Sanering af Landbrugets Gældsforhold og om Rentetilskud er jo et Led i den snart lange Række af Love om Hjælp til de daarligt stillede Landmænd og er i sig selv et Bevis for Regeringens manglende Evne og Vilje til at gaa ind for en Lovgivning, som giver Landbruget saadanne Vilkaar, at normale Landmænd — jeg mener normale i Henseende til Dygtighed — kan klare deres Forpligtelser ved egen Hjælp, og man behøver ingen Spaadomsevne for at kunne forudsige, at saa længe Regeringen fastholder sin nuværende Politik, vil Love af den Art være en uafsladelig Nødvendighed paa Grund af Onstændighedernes Magt, og det vil gaa saadan, at de Krav, der stilles, vil blive stadig stigende, fordi den Politik, der føres, automatisk fører et stigende Antal Landmænd ud i Krisetilstande. Jeg mener, det er berettiget at hævde, at Regeringens Landbrugspolitik i hele sin Idé er ganske planløs. Selve disse Lovforslag, vi Gang efter Gang behandler, er til sikre Bevis herfor. Denne Politik tjener til at nedbryde Landmændenes Tillid til Fremtiden og derigennem til at svække dette Erhverv, der, hvad man end mener om det, jo dog er det største Erhverv her i Landet, og det tjener tillige til at skabe den falske Forestilling i andre Kredse af Befolkningen, at Landbruget kun kan opretholdes ved Til-